

Kristianstad
University
Sweden

MIK på Grundlärarprogrammet – Skol- och högskolebibliotekarier i samverkan

Helena Andersson

Claes Dahlqvist

Pernilla Tejera

Så började arbetet...

Ska vi jobba med den informationskunnighet som studenterna ska undervisa sina elever i? Ska vi söka projektmedel?

Kathe Ottosson

Javisst!

Den som jag har funderat på och som skiljer sig från den akademiska informationskunnigheten. Men hur?

”Många års tvärvetenskaplig, internationell forskning visar att bemannade skolbibliotek som samspelar nära med ämnesundervisningen kan ge väsentliga bidrag till elevers lärande.”

”För att skolbiblioteket ska bidra till elevernas språkutveckling, läsförmåga och lärande av informationskompetens, krävs väsentlig samverkan mellan skolbibliotekarien och lärarna...”

Skol- bibliotekets roll för elevers lärande

*En forsknings-
och kunskapsöversikt
år 2010–2015*

KUNGLIGA BIBLIOTERET | NATIONELL BIBLIOTERSSTRATEGI

Projektet formulerades...

Hur skulle samarbetsformer och rutiner kunna utvecklas mellan högskolebibliotekarier, skolbibliotekarier, VFU-handledare och lärare på lärarutbildningen i syfte att utveckla studenters källkritiska förmågor?

Projektet – det här gjorde vi

GT-studenter

- Workshop termin 1 – förståsekarta och VFU
- Workshop termin 3 – MIK för mig

VFU-handledare

- Föreläsning/inspiration

Workshop termin 1

VEM säger **VAD**
och **VARFÖR**?
HUR är det skrivet
och **NÄR**?

Uppgift:

Vad innebär ett gott ledarskap?

Sök information utanför din kurslitteratur.

Du ska hitta två källor, två olika typer av media.

Workshop termin 1

Källkritik med yngre barn

Sökteknik

Etik

lärarrollen

Upphovsrätt

VEM säger **VAD**
och **VARFÖR?**

PUL

NE

HUR är det skrivet
och **NÄR?**

Källkritiska "tekniker"

Fiktion som källa

Biblioteket och böckerna

Hur information sprids

Jämföra olika sorters källor

Vilka kunskaper, kompetenser och förmågor behöver läraren utveckla för att kunna förbereda eleverna för det nya medielandskapet?

Annika

källkritiska glasögon 🧐

Våga fånga upp median som kliver in i klassrummet.

Vilka kunskaper, kompetenser, och förmågor behöver läraren utveckla för att kunna förbereda eleverna för det nya medielandskapet?

Kunskaper om digitala verktyg...

Samarbete med kompetent bibliotekarie

Nytänkande bibliotekarie och nytänkande lärare kan samarbeta

Viktigt att inte begränsa sig

Jämföra olika källor

Mer kritisk granskning

Möjligheter och risker

VFU-handledare

- Koppling till de studenter vi har träffat
- Tillfälle att prata informationskunnighet med lärare på fältet

Vad får du för tankar när du ser filmen om det nya medielandskapet?

Vilka kunskaper, kompetenser och förmågor behöver läraren utveckla för att kunna förbereda eleverna för det nya medielandskapet?

Workshop termin 1 GT

VEM säger VAD och
VARFÖR?
HUR är det skrivet
och NÄR?

- Sök information om ledarskap och vad som kännetecknar ett gott ledarskap.
- Hitta två-tre källor, olika typer av media, till exempel text, bild eller film.
- Tänk källkritiskt! Använd de fem källkritiska frågorna.
- Länka till en av källorna på Padlet.

Pernilla Tejera +16 · 2 timmar

MIK - idag GTU12L GTV11L

Utvärdering

Jag har lärt mig vilka frågor jag skall ställa för att ta reda på om källan är användbar eller ej.

Jag har förstått att det är svårare med källkritik än vad jag trodde. Men även fått med mig tips kring hur jag ska göra när jag läser något eller ska använda mig av något i ett skolarbete till exempel. Jag har lärt mig att man behöver ha sån här undervisning redan i tidig ålder och kommer definitivt ta med mig det in i läraryrket.

Jag har lärt mig källkritiska frågor och hur man hittar information.

Vad har du lärt dig idag?

Jag har lärt mig

... Hur man på bästa sätt är källkritisk. Tidigare har man kanske bara jämfört men nu vet man mer på djupet hur det går till. Att jag kan ta hjälp av frågor när jag är källkritisk.

Jag har lärt mig om hur viktigt det är med källkritik. Att söka information och att verkligen fundera över var det kommer ifrån

Vad jag lärt mig

Jag har lärt mig att söka information på ett nytt sätt genom att använda vem, vad, varför, hur och när. Det har jag aldrig använt mig av innan när jag har sökt information och jag tycker att det var väldigt användbart.

Jag har lärt mig vilka frågeställningar jag ska ha när jag värderar en sidas trovärdighet.

Jag har lärt mig enkla och snabba källkritiska frågor, vart jag snabbt hittar information och bilder vi får lov att använda.

Jag har lärt mig om hur viktigt det är med källkritik. Att söka information och att verkligen fundera över var det kommer ifrån

Det jag tar med mig som viktigast kunskap från idag är frågeställningen när man granskar källan. Att verkligen utvärdera källan och söka dess referenser för att vara säker på informationen. Även bra tips på länkar för att få stöd i kritiskt granskande och tips på hur man studerar

Jag har lärt mig att tänka källkritiskt. De 5 punkterna ni tog upp känns användbara.

Jag har lärt mig

Jag har fått mer information om biblioteket och alla dess hjälpmedel. Även fler tips på att vara med källkritisk.

Vad har jag lärt mig

Vara mer källkritisk, tänka på olika sätt kring källor.

Var man kan hitta information om biblioteket och var man kan vända sig om man behöver hjälp med något. Även en del nya saker vad gäller källkritiskt tänkande. Det mesta hade jag redan koll på men en del nya saker lärde jag mig.

Vi har lärt oss att wikipedia KAN vara en tillförlitlig källa, att det finns padlets och frågeställningarna för källkritik (vad, vem, varför, hur, när).

Att det är bra att börja med att undervisa om källkritik redan i förskolan, och tips på hur (tex kråke på mejeriet - exemplet). Att en smart board kan vara svår att förstå ;)

Jag ha

Idag har jag lärt mig att vara källkritisk. Jag har också lärt mig att hitta bra information på internet.

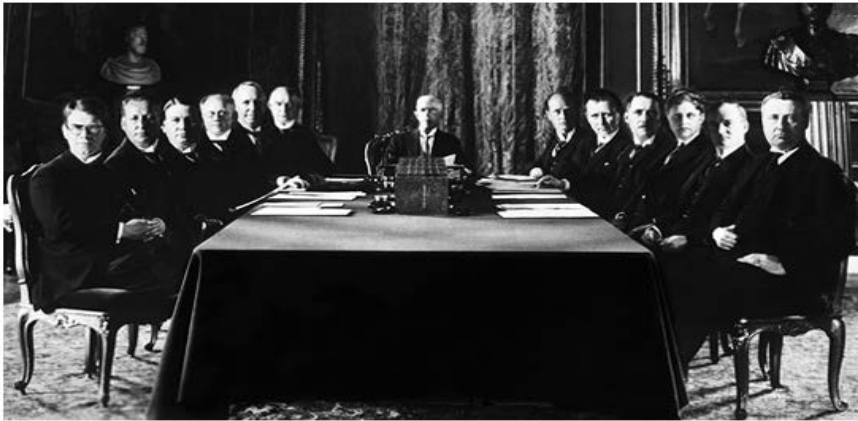

Workshop termin 1 GS

Källkritik

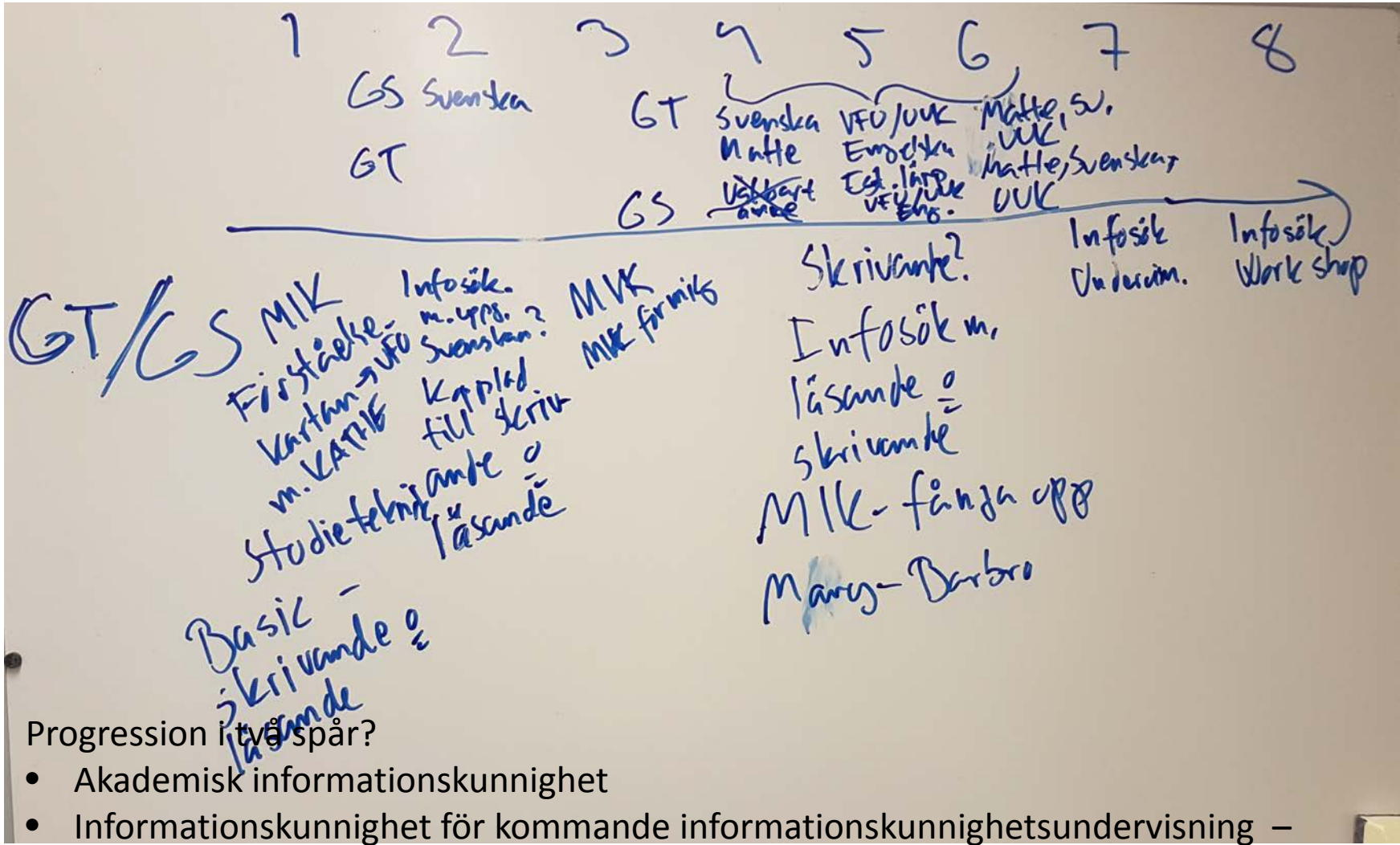
Temapaket Samhälle och samhällsvetenskaper ÅK: 4-6, 7-9, Gymnasiet

Temapaketet lär dig grunderna i källkritik. Hur bedömer man om information är tillförlitlig? Vilka olika typer av källor finns det? Vad händer när en berättelse vandrar genom flera personer? Hur söker man bäst på Internet?

<https://www.ne.se/temapaket/kallkritik>

Progression i två spår?

- Akademisk informationskunnighet
- Informationskunnighet för kommande informationskunnighetsundervisning – informationssökning och källkritik.

Hur kan lärarutbildningen arbeta med den informationssökning och källkritik som lärarstudenter ska undervisa sina kommande elever i?

Hur kan skolbibliotekariens roll i lärandet av informationssökning och källkritik uppmärksammas på lärarutbildningen? Och därmed skapa förutsättningar för samarbete mellan yrkesverksamma lärare och skolbibliotekarier?

